

[Rytter.]

meget stærkt baade her i Rigsdagen og ude i Befolkningen. Vi inden for mit Parti, og jeg tror inden for andre Partier ogsaa, har rykket for disse Forslag.

Efterhaanden som Tiden gik efter den 9. April 1940, stod det klart for os alle, at vi maatte have et Opgør med en hel Del Mennesker her i Landet. Det begyndte saa smaat med, at nogle Danske begyndte at optræde anmassende over for andre Dele af Befolkningen, med delvis Støtte fra tysk Side. Men det varede ikke længe, før de fra blot at være anmassende gik over til at optræde med Trusler, oven i Købet paa en saadan Maade, at de for at gennemføre deres Trusler kaldte Tyskerne til Hjælp. Men end ikke derved blev de staaende. Fra Trusler gik de over til direkte Mord, ja, videre endnu, til den rene Stikkervirksomhed, som jo er en af de mest uhyggelige Forbrydelser, naar den udføres af Danskere mod Danskere. Men ikke blot Stikkervirksomhed drev de, de gik endnu langt videre — over til den rene Bøddeltjeneste. Vi hørte, at danske Statsborgere var Tyskerne behjælpelige i Fængslerne med at pine andre danske Borgere.

Som Følge af denne anmassende Optræden, som udviklede sig til Trusler, til Mord, til Stikkervirksomhed og til Bøddeltjeneste, opstod der en saadan Harme i hele det danske Folk, at det følte, der maatte finde et Opgør Sted. Det er tit saaledes her i Landet, at Harmen forholdsvis hurtigt forsvinder, naar vi oplever lykkelige og glædelige Begivenheder, og vi her i Landet har jo oplevet lykkelige og glædelige Begivenheder. Vi har oplevet den 5. Maj 1945, den største Lykke, som jeg synes et Land kan opleve. Vi oplevede, at Danmark blev befriet, og at det blev befriet paa en saadan Maade, at de mørke Anelser, vi havde haft om, at Landet forinden skulde ødelægges, ikke blev til Virkelighed. Vi fik ikke Invasion, og Tyskernes Hensigt at ville sprænge forskellige Institutioner, Havnearlæg o. s. v. i Luften blev ikke realiseret. En Ven af mig skrev til mig, at vi ikke har oplevet saa lykkelige Dage siden Niels Ebbesens og Genforeningens Dage. Det tror jeg er alt for svagt sagt. Jeg tror overhovedet ikke, vi har oplevet en større Lykke og kan komme til at opleve en større

Lykke end den, at vort Land blev befriet og paa en saadan Maade, at de Ødelæggelser, vi havde frygtet, ikke blev til noget.

Men samtidig med denne Lykke følte vi ogsaa en usigelig Taknemmelighed over for alle de allierede Magter, der havde hjulpet os til det, som her var sket, det, at vi nogenlunde frelst kunde gaa ud af det Ragnarok, der havde fundet Sted. Dog ikke blot det. Vi havde efter min Mening ogsaa Lov til den 5. Maj 1945 at være noget stolte, stolte af, at vi vistnok var det eneste besatte Land, hvor Tyskerne ikke havde haft Magt til at indsætte en Regering, der nogenlunde kunde faa Folkets Tilslutning. Ingen tysk Regering kunde indsættes her i Landet, større Tilslutning var der ikke til dette Regime. Der var ingen Regering, som kunde komme uden om Kongens og Rigsdagens Indflydelse. Det har vi Lov til at være stolte af.

Det forekommer mig, at den danske Befolkning kan være stolt af endnu en Ting. Vi havde til sidst ingen egentlig Regering, vi havde en Departementscheferegering, og Spørgsmaalet var og kunde rejses, om de Anordninger, som blev udstedt, overhovedet var gyldige. For mig var der ingen Tvivl om, at de var gyldige og maatte haandhæves som gyldige, men man kunde maaske have troet, at den almindelige Befolkning ved Skatteopkrævningerne vilde begynde at protestere. Dog, nej, hele Befolkningen efterlevede Anordningerne, fordi den ansaa dem for nødvendige.

Vi havde til sidst intet Politi her i Landet, men ikke desto mindre opførte den danske Befolkning sig, som om vi stadig havde Politiet. Jeg behøver kun at nævne et ganske simpelt Omraade som Færdselen. Vi ved, at vi ikke er meget tilbøjelige til at overholde Færdselsreglerne. Der siges om mig selv, at jeg undertiden lader haant om Færdselsreglerne, men jeg ved, at i den Tid, da vi intet Politi havde, overholdt jeg Færdselsreglerne paa en Prik, og saaledes var Situationen for hele det danske Folk.

Jeg synes altsaa, at foruden den Lykke, vi føler, foruden den Taknemmelighed, vi føler, har vi ogsaa Lov til at føle en vis Stolthed. Men trods denne Glæde, Taknemmelighed og Stolthed forsvinder dog den Harme, jeg før omtalte, ikke. Vi er